

Česká školní inspekce

Pražský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Soukromá základní škola UNIVERZUM s.r.o.

Českolipská 373, 190 00 Praha 9

Identifikátor školy: 600 001 172

Termín konání inspekce: 26. listopad - 2. prosinec 2003

Čj.:	01 2395/03-5157
Signatura:	ka9zx307

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních a materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v níže uvedených předmětech vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a ve školní družině a školním klubu ve školním roce 2003/2004
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v českém jazyce, anglickém jazyce, v dějepisu, prvouce, vlastivědě, přírodovědě, v matematice, chemii, fyzice, občanské výchově, hudební výchově, výtvarné výchově a tělesné výchově vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004 s přihlédnutím k období školního roku 2002/2003
- ❖ průběhu výchovně-vzdělávací činnosti školní družiny a školního klubu ve školním roce 2003/2004

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Soukromá základní škola UNIVERZUM s.r.o. sdružuje úplnou základní školu, školní družinu a školní klub. Zřizovatelem je ředitelka školy. Ve školním roce 2003/2004 poskytuje vzdělání dle vzdělávacího programu Základní škola č.j. 16 847/96-2 150 žákům v 9 třídách. Do 2 oddělení školní družiny (dále ŠD) bylo k 30. září 2003 zapsáno 49 žáků 1. – 5. ročníku. Aktivit školního klubu (dále ŠK) se účastní 93 žáků v 5 skupinách. Uvedené počty nepřesahují povolenou kapacitu danou Rozhodnutím MŠMT o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení.

Škola zabezpečuje komplexní základní vzdělání se zvýšeným zřetelem na individuální zvláštnosti dětí. Malým počtem žáků ve třídách, dělením tříd při výuce některých předmětů a organizováním nápravných programů pod vedením speciálních pedagogů a psychologů jim dává šanci dosáhnout studijních výsledků odpovídajících jejich schopnostem. Pro nadané děti už od 1. ročníku zařazuje výuku anglického jazyka. Na vzdělávací program školy plynule navazuje pestrá činnost ve školní družině a široký rejstřík kroužků ve školním klubu.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Personální podmínky ve sledovaných předmětech dle vyhlášky MŠMT č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců

Název předmětu	Počet vyučujících učitelů				
	OPZ	OZ	PZ	N	Σ
Český jazyk	6		2		8
Anglický jazyk				2	2
Dějepis			2		2
Občanská výchova	1				1
Vlastivěda	2				2
Fyzika	2				2
Chemie	1				1

Přírodověda	1				1
Prvouka	2	1			3
Matematika	6	1			7
Hudební výchova	2	1			3
Výtvarná výchova	4		1		5
Tělesná výchova	2		2		4

Výchovná poradkyně absolvovala studium speciální pedagogiky. Vychovatelky ve školní družině mají odpovídající kvalifikaci. Pracovní úvazky učitelů i vychovatelek ve škole, ve školní družině a ve školním klubu jsou stanoveny promyšleně s ohledem na kvalifikaci i zaměření a zájmy pedagogů.

Ředitelka řídí školu od roku 1995. Organizační řád vhodně postihuje jednotlivé oblasti a činnosti. Organizační struktura umožňuje efektivní řízení školy, kompetence pracovníků jsou promyšleně stanoveny a delegovány. Užší vedení tvoří zástupkyně pro 1. stupeň, zástupce pro 2. stupeň, který je zároveň statutárním zástupcem, školní psycholožka a výchovná poradkyně, které zajišťují pedagogicko-psychologické poradenství. Poradním orgánem ředitelky je pedagogická rada, která se účinně podílí se na formování a naplňování koncepčních záměrů školy. Zápisy z jejího jednání obsahují konkrétní závěry a úkoly. Informační systém je funkční a rychlý, s účinnou zpětnou vazbou. Rodinný typ školy umožňuje rychlý přenos informací mezi ředitelkou a pověřenými pedagogickými pracovníky i mezi pedagogy navzájem (pracovní plánované i aktuálně svolávané porady, osobní kontakt ředitelky se zaměstnanci). Metodické orgány vzhledem k počtu pedagogů nejsou zřízeny, kontakt a těsná týmová práce celého sboru však jejich existenci plně nahrazují.

Hospitační činnost, rozdělená mezi ředitelku a její zástupce, je rozšířena o vzájemné hospitace učitelů. Při kontrolní činnosti, opírající se o podrobně vypracovaný plán kontrol a individuální rozbor jejich práce, vedení školy využívá kladnou motivaci pedagogů. Se zjištěními pracovníky seznamuje, plnění jím navrhovaných opatření ke zvýšení účinnosti výchovně-vzdělávací činnosti následně kontroluje. Určité rezervy jsou v kontrole všech oblastí provozu školy s vyvozením osobních důsledků (u správních zaměstnanců).

K přednostem pedagogického sboru patří jeho stabilita, schopnost týmové spolupráce, vysoké nasazení učitelů. Ředitelka svým demokratickým přístupem vytváří příznivou atmosféru pro posilování kolegiálních, přátelských vztahů mezi pedagogy, vítá jejich snahu diskutovat o problémech a společně hledat řešení. Pečlivě sestavuje pedagogický sbor s ohledem na bezproblémové začlenění nových učitelů a na respektování koncepce specifického výchovně-vzdělávacího působení školy, při čemž se opírá také o názory svých kolegů.

Ředitelka oceňuje invenci a chuť pedagogů sebevzdělávat se. Výběr akcí v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků uvážlivě podřizuje zájmům školy (znalosti v oblasti problematiky speciálních vzdělávacích potřeb žáků apod.), přihlíží však i k jejich zaměření.

Hodnocení učitelů provádí pravidelně a systematicky na základě promyšleně vypracovaných hodnotících kritérií, jež jsou zveřejněna. Táž kritéria každoročně využívají pedagogové k sebeevaluaci, z níž sami mohou vyvozovat závěry pro svou další činnost.

Personální podmínky vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech jsou velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Hodnocení materiálně-technických podmínek se vztahuje k celé základní škole, školní družině a školnímu klubu.

Základní škola sídlí v pavilonové budově z roku 1971 společně s Gymnáziem Českolipská, od něhož má pronajaty veškeré potřebné prostory. Dále využívá i dvě obecní sportovní hřiště s umělým povrchem. Na technickém stavu budov se začíná projevovat stáří (nedoléhají některá okna, popraskaná a vydrolená spára panelů, opadávající omítka).

Prostory školy jsou stísněné, avšak dostačující jejím základním potřebám. Některé mají velmi dobrou estetickou úroveň s bohatou květinovou a nástěnnou výzdobou, naopak neútně působí vstupní a spojovací chodba mezi pavilony. Kmenové třídy jsou světlé, některé však méně prostorné, zařízené novým nábytkem, který spolu s obrazovými materiály, s účelně upravenými skříňkami a poličkami se zhotovenými pomůckami pro výuku většinou vytvářejí kultivované a podnětné prostředí. Zvláště na 1. stupni působí místnosti příznivě svou pestrou výzdobou, je zde patrná společná péče vyučujících i žáků, rozmístění lavic umožňuje, aby některé činnosti probíhaly i mimo ně. Učebny svým vybavením poskytují odpovídající materiální podporu vyučovaným tématům (výjimkou je výuka výtvarné výchovy). Dvě kmenové třídy jsou zařízeny jako pracovny specializované na výuku hudební výchovy. Škola dále disponuje pěti odbornými učebnami (cvičná kuchyně, počítačová pracovna, učebna pro výuku německého jazyka a dvě pro výuku anglického jazyka). Jiné odborné pracovny škola vzhledem k omezeným prostorovým možnostem nemá.

Žáci jsou vybaveni základními školními potřebami, používané učebnice mají schvalovací doložku MŠMT, využívají se učebnicové řady, k procvičení učiva slouží pracovní sešity i materiály připravené učiteli. V pěti malých kabinetech je pro všechny sledované předměty k dispozici základní množství učebních pomůcek, některé si vyučující sami vyrábějí podle svých pedagogických zkušeností. Škola má i potřebné množství audiovizuální techniky, videokazet, odborné literatury, vyučující si pořizují pro výuku i vlastní videonahrávky. V počítačové pracovně je šest žákovských stanic a učitelský počítač, pořízené v rámci projektu MŠMT Internet do škol, tři staré počítače, server a černobílá laserová tiskárna, připojení k internetu je přes modem. Nainstalován je výukový software pro většinu předmětů 1. i 2. stupně, učitelé ho promyšleně zařazují do vyučování. Vybavení učebními pomůckami včetně širokého rejstříku speciálních pomůcek pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (např. sluchové, hmatové, textové) umožňuje realizovat požadavky schválených učebních osnov i eliminovat problémy žáků se specifickými poruchami učení.

Výchovně-vzdělávací činnosti školní družiny a školního klubu slouží kmenové učebny školy i některé společné prostory a hřiště. Jejich zařízení novějším žákovským nábytkem je funkční, jeho uspořádání vychovatelky i učitelé podle potřeby operativně mění. Inventář ŠD obsahuje zejména pomůcky pro tělovýchovné aktivity (míče na fotbal, odbíjenou, soupravy pro badminton, švihadla, žíněnky), ale též stavebnice a hry. Vzhledem k tomu, že ve svém působení se ŠD a ŠK výrazně ovlivňují (např. výtvarné, hudební, jazykové aktivity nebo příprava na vyučování) a vychovatelky mají možnost používat i pomůcky ze sbírek školy, dostává inventář ŠD potřebám žáků školy. Materiální zázemí ŠK spoluvytvářejí také žáci školy a jejich rodiče vzhledem k širší činnosti, které po vyučování nabízí (např. vlastní hudební nástroje pro individuální výuku hry na nástroj).

Využívání materiálně-technického zázemí je sledováno při hospitacích. Učitelé jednotlivých předmětů předkládají požadavky na doplnění materiálního vybavení, ředitelka pak zvažuje priority dle finančních možností školy.

Materiálně-technické podmínky vzdělávací a výchovné činnosti jsou hodnoceny jako dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací programy

Škola vzdělává podle vzdělávacího programu Základní škola. Individuální vzdělávací programy (IVP) pro integrované žáky postihují veškerou problematiku péče o tyto děti, jsou vyučujícími kvalitně zpracovány a důsledně respektovány, rodiče jsou s nimi seznámeni. Učební plán je v souladu s rozvrhem hodin i reálnou výukou. Tematické plány jsou v případě potřeby aktuálně upravovány. Škola vede povinnou dokumentaci v souladu s právními předpisy. Dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání, některé zápisy odučených témat v třídních knihách jsou však příliš obecné.

Výuka je v souladu s učebními dokumenty vzdělávacího programu s výjimkou dějepisu.

V kontrole výuky se zřetelem na plnění učebních osnov byly shledány rezervy: platné osnovy jsou dodržovány s výjimkou výuky dějepisu. Ve školním roce 2002/2003 nebyla vyučována v předmětu dějepis část učiva tematického celku *Dějiny od konce 19. století do současnosti*, a to *Československo a svět ve 2. polovině 20. století* v rozsahu stanoveném platnými učebními osnovami zvoleného vzdělávacího programu. Podle evidence v třídní knize byla výuka ukončena v 9. ročníku učivem *Léta studené války*.

Kontrola naplňování učebních osnov není vždy účinná.

Rozvrh hodin je sestaven s ohledem na psychohygienické zásady. Školní řád obsahuje práva i povinnosti žáků. Funkční informační systém vůči žákům a rodičům je realizován v několika rovinách (žakovské knížky, třídní schůzky, konzultační hodiny, webové stránky, činnost Rady školy). Výroční zpráva je vypracována v souladu se zákonem a podává veškeré podstatné informace o činnosti školy v uplynulém školním roce. Žáci získávají informace zejména osobním kontaktem s vychovatelkami a pedagogy, ale také prostřednictvím nástěnek.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je funkční.

Funkci výchovné poradkyně (VP) zastává učitelka s dlouholetou pedagogickou praxí a se zaměřením na speciální pedagogiku. Pravidelně se zúčastňuje veškerých vzdělávacích kurzů pro výchovné poradce. K hlavním oblastem její činnosti patří sledování prospěchu a chování žáků, rozbor příčin jejich neúspěchu a doporučování optimálního postupu vedoucího ke zlepšení. Koordinuje oblast péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP), úzce spolupracuje se školní psycholožkou, třídními učiteli a ředitelkou. Pozitivní je její odpovědné vyhodnocování vhodnosti a účinnosti výchovně-vzdělávacích postupů. O výsledcích informuje pedagogickou radu. V rámci pomoci vycházejícím žákům v profesní orientaci spolupracuje s úřadem práce, organizuje besedy, kontroluje zařazování tematických okruhů k volbě povolání do předmětů (občanská výchova, rodinná výchova, praktické činnosti).

Školní psychologka pedagogům účinně pomáhá s problematikou školní zralostí žáků, provádí depistáž a diagnostiku vývojových poruch učení, pracuje s integrovanými žáky, pomáhá třídním učitelům při sestavování individuálního vzdělávacího programu. Stejnou pozornost věnuje i žákům nadaným. Dětem, rodičům i pedagogům poskytuje individuální konzultace. Organizuje veškeré preventivní programy (šikana, drogy apod.). Řídí součinnost školy s jinými institucemi (pedagogicko-psychologická poradna, speciální pedagogické centrum, lékaři). Zjišťuje sociální klima ve třídách (ankety, dotazníky, screening) a s vedením školy pak hledá cesty k jeho zkvalitňování.

Výchovné poradenství výrazně přispívá ke zlepšení výchovně-vzdělávacího procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu český jazyk ve 2. – 9. ročníku

Týdenní časová dotace je v souladu s učebními plány. Vhodně jsou zařazovány tzv. půlené hodiny, v nichž je možno věnovat žákům maximální individuální péči a efektivně používat výukové programy na PC. Bezprostřední příprava vyučujících vycházela z tematických plánů, do nichž jsou doplněny využívané tituly odborné literatury, audiovizuální pomůcky, návštěvy kulturních pořadů, divadelních představení. Specifické cíle předmětu byly realizovány s ohledem na aktuální stav třídy a věk dětí. Učivo vždy navazovalo na předcházející témata. Podrobné individuální plány integrovaných žáků byly při výuce respektovány.

Výuka byla sledována u pěti učitelek, z nichž tři splňovaly požadavky odborné a pedagogické způsobilosti (OPZ), dvě měly pedagogickou způsobilost (PZ). Všechny vyučující učily věcně a odborně správně, přestože se u jedné z nich (s PZ) projevila trémou vyvolaná nejistota, která se částečně promítla i do reakcí žáků.

Vyučování probíhalo v kmenových třídách a v počítačové pracovně. Žáci měli k dispozici sešity a učebnice, pracovní listy, nakopírované texty, kartičky, ojediněle i odbornou literaturu a slovníky. Funkčně byly zařazovány názorné pomůcky, práce s magnetickou tabulí a počítačový výukový program či hmatové a zvukové pomůcky pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP).

Vyučovací hodiny svou strukturou odpovídaly stanoveným výukovým cílům, schopnostem a věku žáků, důraz byl kladen na osvojení gramatických jevů, mluvnických pravidel a jejich důkladné procvičování. Převažovala frontální forma vyučování s použitím metody řízeného rozhovoru, práce s učebnicí či textovým materiálem, někdy funkčně doplněná činnostmi kooperativními ve skupinách nebo ve dvojicích. K významným pozitivům výuky náležela aktualizace učiva, propojení všech složek předmětu, uplatnění mezipředmětových souvislostí. Zájem dětí o učení kladně ovlivňovaly nenásilné opakování a utvrzování poznatků (velmi vhodně i prostřednictvím počítačového výukového programu), přiměřené pracovní tempo s potřebným individuálním přístupem k žákům, funkční zpětná vazba při hodnocení jejich úspěšnosti a míry pochopení nového učiva. Široký rejstřík aktivit učitelky prokládaly zklidňujícími a relaxačními prvky. Zřejmě byla diferenciací v náročnosti a kvantitě zadávaných úkolů vzhledem ke specifickým vzdělávacím potřebám integrovaných žáků v souladu s postupy deklarovanými v IVP. Vyučující důsledně dbaly na správné držení těla při čtení a psaní. Děti mohly otevřeně vyjadřovat své pocity a zážitky.

K probuzení zájmu o učení i o zkoušení učitelky volily didaktické hry a neobvyklé úkoly. Průběžná motivace související s probíraným učivem napomáhala udržet pozornost a podporovala aktivitu žáků.

Příjemná pracovní atmosféra, klidné, vlídné a vstřícné chování vyučujících vůči žákům pozitivně ovlivňovaly výkony jednotlivců i skupin. Žáci byli aktivní, znalosti prezentovali

přiměřeně k míře svých schopností. Vyučující citlivě reflektovaly a okamžitě slovně oceňovaly kvalitativní posun výkonu dětí s SVP.

Převážně verbální hodnocení často s motivujícím účinkem učitelky prováděly průběžně, pravidelně po ukončení výkonu jednotlivců i skupin. Výjimkou nebylo ani hodnocení bodováním místo klasifikace, vzájemné hodnocení dětí a sebehodnocení. Žáci jsou ve svých písemnostech vedeni k opravám chybných jevů, ve vyšších ročnících také k uvědomělé práci s chybou. Znamky ze všech složek jazyka poskytují rodičům dostatek informací o znalostech dětí. Namátkovou kontrolou jejich sešitů a žákovských knížek bylo zjištěno, že učitelky českého jazyka uplatňují z hlediska zadávání, rozsahu a oprav písemných cvičení včetně klasifikace doporučený specifický přístup k žákům s SVP.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce jsou vynikající.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu anglický jazyk

Vzdělávací cíle většinou odpovídaly aktuálnímu stavu žáků v méně početných jazykových skupinách (dělené třídy), učitelky je v průběhu výuky konkretizovaly, probírané učivo navazovalo na předcházející témata.

Ačkoli obě vyučující nemají odbornou ani pedagogickou způsobilost, negativně to neovlivňovalo odbornou správnost výuky, někdy však byly u jedné z nich patrné rezervy v účinnosti uplatňovaných metodických postupů.

K vyučování účelně slouží odborné pracovní zařízení novějším žákovským nábytkem, jehož netradiční uspořádání v prostoru třídy odpovídalo realizovaným činnostem. Výzdoba učeben obsahovala řadu podnětů k předmětu (např. nástěnné přehledy mluvnic, mapy, fotografie, rozmanité práce žáků). Učitelky převážně vhodně využívaly audiovizuální techniku (zejména magnetofony), učebnice a pracovní sešity.

Jedna pedagožka plně vyčerpala učební čas k systematickému upevňování znalostí a k prohlubování dovedností žáků. Účelně propojila výklad mluvnic s jejím procvičováním, funkčně využívala řízeného rozhovoru např. k reflexi pocitů dětí, na opakovaně zařazovaný poslech řeči rodilých mluvčích navázaly jak vhodně usměrňovaná práce žáků ve dvojicích, tak i jejich individuální učení (dialog, přiřazování výroků k obrázkům podle obsahu). Pozornost byla věnována nejen řeči dětí (včetně vhodného využití srovnání zvukové podoby českého a anglického jazyka), ale také čtení a psaní. Učení monitorovalo dětem blízké situace, jeho tempo neodporovalo psychohygienickým zásadám, náročnější činnosti střídaly méně obtížné aktivity (např. nácvik koledy).

Druhá pedagožka se ve výuce po výkladu vhodně zaměřila na upevňování znalostí mluvnic v rámci řízeného rozhovoru, řízeného písemného procvičování s využitím tabule a sešitů a práce žáků ve dvojicích (hledání jevů v textu a jejich zpracování podle pokynu). V průběhu výuky však bylo někdy patrné, že všechny děti ještě nedokážou navázat na ještě neupevněné znalosti, čemuž učitelka ne vždy vhodně přizpůsobila vyučovací metody. Přestože si žáci kromě fixace znalostí prohlubovali i některé dovednosti (např. čtení nebo psaní), poslechovým aktivitám a komunikativním situacím, ve kterých by děti mohly zužitkovat část získaných poznatků, bylo vyhrazeno méně prostoru.

Ve všech sledovaných hodinách žáci získávali informace o své úspěšnosti v učení, převažovala efektivní práce s chybou, učitelky většinou vhodně ověřovaly porozumění látce (v některých hodinách ale s nadbytečným využíváním překladu), často chválily a povzbuzovaly. Převažoval aktivní přístup dětí k učení.

Učitelkám i žákům se dařilo příznivě ovlivňovat klima společným vytvářením prostředí, ve kterém byly příležitosti k vyjadřování vlastního názoru za zjevného respektu k odlišnému stanovisku.

Často probíhalo hodnocení míry plnění stanovených cílů učitelkami, méně žáky. Z kontroly klasifikace v žákovských knížkách vyplynulo, že žáci jsou často klasifikováni s přihlédnutím ke všem jazykovým složkám.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu anglický jazyk jsou velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině předmětů dějepis, občanská výchova a vlastivěda

Hodinové dotace určené učebním plánem jsou dodržovány. Obsahově se výuka realizuje v návaznosti na platné osnovy s výjimkou dějepisu 9. ročníku v loňském školním roce (viz výše). Tematické plány podrobně zachycují využití pomůcek, s probíraným učivem související kulturně-vzdělávací akce a výchozí odbornou literaturu. Na sledované hodiny byli učitelé vždy velmi pečlivě připraveni.

Eventuální absence odborné způsobilosti pedagogů neměla vzhledem k jejich osobnostním dispozicím, vztahu k učitelské profesi a schopnosti efektivně komunikovat s dětmi na kvalitě vyučování vliv.

K nejčastěji používaným pomůckám patřily vedle učebnic mapy, kartičky, magnetická tabule, audiotechnika, odborná a umělecká literatura, připravené pracovní listy a nakopírované materiály.

Struktura a organizace výuky vycházely z promyšlené přípravy všech učitelů. Téma vyučovacího celku bylo často prezentováno jako problém, který mají děti společně s vyučujícím nebo naopak ve skupinách řešit. Používané metody práce byly založeny na řízeném rozhovoru, práci s učebnicí a mapami. K efektivní činnosti žáků přispělo zařazení soutěživých prvků, dialogických metod a často skupinových úkolů spojených s vyhledáváním informací. Učitelé je seznamovali s podstatným učivem, nezatěžovali je neúměrným množstvím časových údajů, jmen a pojmů. Žáci měli příležitost k aktivnímu osvojování nových poznatků. Střídání činností a zařazování relaxačních momentů také za pomoci audiotechniky zvyšovalo jejich soustředění a pozornost.

Pestrá škála motivace (např. řešení křížovek, příslib diskuse, didaktická hra, novinářský úkol, prezentace zajímavostí ze svého rodiště) podporovala úspěšnost učení se žáků. Významně se na ní podílelo zařazení mezipředmětových vztahů, uplatnily se životní zkušenosti dětí i učitelů.

Ve sledovaném vyučování převládalo ovzduší důvěry a spolupráce, žáci respektovali stanovená pravidla chování. Učitelé svým přímým, citlivým a vstřícným jednáním vedli žáky k otevřenosti, solidaritě, k toleranci vůči názorům jiných a ke schopnosti argumentovat i naslouchat. Charakter vyučování podporoval rozvoj jejich komunikačních dovedností.

Hodnocení klasifikací (známky, body) zachycovalo kromě ústního zkoušení samostatnou práci, aktivní účast ve vyučování nebo řešení úkolů. Značná pozornost ze strany vyučujících byla věnována slovnímu motivačnímu hodnocení pochvalou.

Průběh a výsledky vzdělávání ve skupině předmětů dějepis, občanská výchova, vlastivěda jsou velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině předmětů matematika v 1. – 9. ročníku, prvouka, přírodověda, fyzika, chemie

Obsah učiva jednotlivých předmětů i časové dotace jsou ve všech ročnících v souladu se zvoleným vzdělávacím programem. Na výuku povinného předmětu chemie vhodně navazuje od 7. ročníku volitelný předmět seminář a praktikum z přírodovědných předmětů, na matematiku v 9. ročníku volitelný předmět příprava na přijímací zkoušky. Vzdělávací cíle byly ve všech hodinách vymezeny v návaznosti na předcházející učivo. Pedagogové při přípravě na vyučování vycházeli z probírané učební látky, ale přihlíželi i k reálným znalostem a individuálním schopnostem žáků.

Skupinu předmětů vyučují zkušení učitelé s víceletou pedagogickou praxí, dva mají odborné vzdělání. Charakteristickým rysem všech je jejich vysoká odbornost a přiměřená náročnost ve vztahu k dětem.

Vyučování se realizovalo v kmenových třídách. Žáci využívali sešity, připravené odborné texty a učebnice, velmi efektivně byla pro názornost používána tabule, četné učební pomůcky (zvláště v chemii, fyzice a přírodovědě), didaktická technika a počítačové výukové programy.

Výuku všech předmětů charakterizovalo účelné střídání forem – frontální, kooperativní a individualizované. Byly promyšleně voleny podle povahy jednotlivých témat a umožnily aplikovat bohatou škálu vyučovacích metod: slovních (výklad, řízený rozhovor, práce s učebnicí, písemná práce) přes názorně-demonstrační (předvádění pokusů, pozorování jevů) až po praktické (v chemii a fyzice laboratorní činnosti žáků a práce se žákovskými stavebnicemi). Bohatost činností a zařazování relaxačních momentů pozitivně ovlivňovaly výuku. Její kvalitu v matematice a občas i v prvouce zvyšovaly diferenciaci učiva podle schopností dětí (respektování jejich pracovního tempo i rozlišení obtížnosti zadávaných úkolů) a častá individuální práce vyučujících s dětmi. Žáci aktivně vyhledávali nové informace (v přírodovědě účelně využívali i výukový software), objevovali poznatky na základě pozorování a plnění praktických úkolů. Prostor byl věnován i prezentaci závěrů individuální či skupinové práce, učitelé kladli důraz i na vytváření správných pracovních a hygienických návyků žáků i na kultivovanost jejich mluveného projevu.

Program vyučovacích hodin byl koncipován tak, aby žáky zaujal a stimuloval k týmové spolupráci, děti projevovaly zájem i velmi kvalitní znalosti. Výrazným motivačním faktorem byly osobnosti vyučujících, jejich vztah k předmětu i přirozená autorita.

Vyučování (v souvislosti s užitými učebními metodami) podporovalo rozvoj komunikativních dovedností dětí, diskusi (na 2. stupni) a názorovou toleranci. Pedagogové měli přívětivý a partnerský přístup k žákům, projevovali pochopení pro jejich problémy, prezentovali pozitivní vzory jednání a současně důsledně dbali na dodržování stanovených pravidel chování. Klasifikace zaznamenaná v žákovských knížkách a písemných pracích je přiměřená věku dětí a náročnosti učiva. Učitelé často žáky pozitivně hodnotili, klasifikace při zkoušení byla objektivní a občas zdůvodněná před třídou. V závěru hodin někdy chybělo ocenění snahy žáků.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině předmětů matematika, prvouka, přírodověda, fyzika, chemie jsou hodnoceny jako vynikající.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu hudební výchova

Výukové cíle jednotlivých hodin respektovaly aktuální stav tříd, jejich průběžná konkretizace ve sledované výuce byla zřetelná, probírané učivo navazovalo na předcházející témata.

Příprava všech tří učitelek na vyučování byla zodpovědná a zohledňovala specifika hudební výchovy (všestranný rozvoj hudebnosti).

Vzdělávání probíhalo v kmenových učebnách a v odborné pracovně zařízených novějším žákovským nábytkem, jehož uspořádání korespondovalo s realizovanými aktivitami. Promyšleně byla využita řada pomůcek – např. pianino, kytary, flétny, bicí, violoncello, nástroje orffovského instrumentáře, zpěvníky, CD a audiovizuální technika. Výzdoba učebních prostor obsahovala podněty k předmětu v různé míře.

Organizace a členění hodin umožňovaly žákům aktivně se účastnit rozmanitých, účelně řízených činností (např. poslech, zpěv s nástrojovým doprovodem, pohybové vyjádření říkadla), učitelky správně prezentovaly hudební nauku jako prostředek k ovládnutí hudby, podporovaly u žáků hledání a pochopení souvislostí v rámci předmětu i mezipředmětových vztahů. Kultivovaly pěvecký projev i instrumentální hru žáků (interpretace různorodých písní), dokázaly vytvořit podnětné hudební prostředí.

Děti průběžně získávaly účinnou zpětnou vazbu informace o své úspěšnosti, často zaznívaly pochvala a povzbuzení, vhodně bylo pracováno s chybou. Pozitivním motivačním prvkem bylo zařazování i takových hudebních ukázek, které spojovaly tradiční látku (lidová píseň), neotřelou instrumentaci a moderní aranžmá. Pro všechny hodiny byly typické týmová spolupráce a zájem žáků aktivně se do ní zapojit.

Učitelkám i dětem se dařilo vytvářet příznivé podmínky pro diskusi, docházelo k všestrannému prohlubování komunikativních dovedností žáků.

Hodnocení výsledků učení bylo časté, adresné a obvykle zdůvodněné, učitelkami prezentované s úmyslem pozitivně naladit žáka a posílit v něm sebedůvěru ve vlastní schopnosti a dovednosti. Analýzou zápisů klasifikace v žákovských knížkách bylo zjištěno, že je v některých třídách méně četná.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu hudební výchova jsou vynikající.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu výtvarná výchova v 1. – 9. ročníku

Výchovně-vzdělávací činnost je v jednotlivých ročnících účelně plánována s cílem plnit učební osnovy i specifické cíle předmětu, vést žáky k tvořivosti a citlivému vnímání objektů, se kterými přicházejí do styku. Tematické plány obsahují i návštěvy výstav, uměleckých památek apod.

Kvalitní personální podmínky pro výuku jsou zajištěny odborností (učitelé na 1. stupni s OPZ) a aktivitou učitelů (učitelka výtvarné výchovy na 2. stupni s PZ). Prostory a vybavení (kmenové učebny bez umyvadla s vodou) sice umožňují plnit vzdělávací program, ale značně znesnadňují a omezují organizaci činností ve vyučování a přípravu učitelů.

Stanoveným cílům odpovídaly jak organizace výuky, volba metod a forem práce, náměty a techniky oproštěné od komerčních vlivů, tak vystavování žákovských prací v prostorách školy. Informace byly předávány erudovaným výkladem doprovázeným vhodně zvolenými ukázkami. Příkladné bylo organizování výtvarných postupů i udílení odborných rad. Na tvořivou práci individuální i ve skupinách měli žáci dostatek času. Rezervy se projevíly v malé pozornosti věnované aktivitám souvisejícím s výtvarnou činností (dodržování pravidel bezpečného chování při práci s výtvarnými potřebami).

Úvodní motivace byla nápaditá (uvolňovací cvičení, zamyšlení, účast na vyprávění pohádky, mezipředmětové vztahy) a měla podstatný význam pro navození vhodného duševního rozpoložení žáků a jejich chuti tvořit.

Vyučující svým jednáním vůči dětem vytvářeli příznivou pracovní atmosféru, podporovali rozvoj volných vlastností, komunikativních dovedností a zájem o skupinovou práci.

Na závěrečném hodnocení se podíleli také žáci. Klasifikace v žákovských knížkách je přiměřená a motivující.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu výtvarná výchova jsou velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu tělesná výchova

Pedagogové stanovili cíle vyučování přiměřeně aktuálním možnostem žáků, v průběhu hodin je konkretizovali. Výuka byla sledována u dvou pedagogů, absence odborné způsobilosti jednoho z nich negativně neovlivňovala kvalitu vzdělávání.

Tělocvičny jsou pro realizaci sportovních činností vhodně zařízeny a vybaveny, aktuálně použité pomůcky (např. míče, hokejky, pomůcky k vyznačení cvičiště) účelně napomáhaly uskutečňování naplánovaných aktivit.

Organizace výuky a její řízení učiteli efektivně směřovaly k plnění cílů. Žáci dostávali přesné pokyny k rozvíjení (strečink, rozběhání), ke hrám rozvíjejícím rychlost, obratnost a podporujícím soutěživost, i ke kolektivním sportům, v nichž uplatňovali smysl pro fair play a týmovou spolupráci. Vyučující vytvářeli podmínky pro bezpečnou výuku, včas upozorňovali na možné obtíže, dbali na správné provádění cviků, dodržování pravidel a účinně pracovali s chybami. Často zařazovali relaxaci ke kompenzaci zátěže.

Děti cvičily se zájmem, velmi dobře fungovala zpětná vazba, kterou dostávaly informace o své úspěšnosti, někdy probíhala diskuse k průběhu i výsledkům sportování spojená s motivujícím hodnocením výkonů. Učitelé děti vyzývali také k sebehodnocení a k posuzování výkonů družstev. Závěry hodin byly často vyčleněny souhrnnému zhodnocení míry splnění naplánovaných úkolů obvykle bez klasifikace. Kontrolou zápisů v žákovských knížkách byly zjištěny konkrétní a časté záznamy.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu tělesná výchova jsou vynikající.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Škola využívá k evaluaci testy, a to zejména v českém jazyce (např. Didaktis), v dalších předmětech pak zpracovává školní testy pro „absolventy základní školy“ a vyhodnocuje „přijímací zkoušky nanečisto“. Důležitým ukazatelem kvality výchovně-vzdělávací práce školy je také počet žáků přijímaných na střední školy (včetně víceletých gymnázií) i účast a úspěšnost v soutěžích.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech jsou velmi dobré.

HODNOCENÍ SOUČÁSTÍ ŠKOLY

Organizace a průběh výchovně-vzdělávací činnosti ve školní družině a ve školním klubu.

Školní družina (ŠD) i školní klub (ŠK) je v provozu denně od 7:15 do začátku vyučování, po jeho ukončení je dětem opět k dispozici až do 17:00, respektive do 18:00 po dohodě vychovatelky nebo vedoucího zájmové činnosti a rodičů.

Organizace ŠD a ŠK je vhodně popsána ve vnitřních materiálech školy *Organizace školní družiny, Vnitřní řád školní družiny a Vnitřní řád školního klubu* a umožňuje účelnou činnost součástí. Ze zápisů vyplývají pravidla provozu, ustanovení o platbách, postup školy při nevyzvednutí dítěte zákonným zástupcem i určení zodpovědností pracovníků. Vnitřní řád

školy obsahuje vhodné ustanovení týkající se pobytu žáka ve ŠD a ŠK. Míru efektivity práce i kooperace vychovatelek ve ŠD a pedagogů, kteří vedou zájmové skupiny ŠK, kontroluje v rámci hospitační činnosti ředitelka školy.

Dokumentace ŠD a ŠK (přehled výchovně-vzdělávací práce, přehledy práce zájmového útvaru, zápisové listky a docházkové sešity) je vedena pečlivě, průkazně zachycuje průběh výchovně-vzdělávací činnosti, aktuální stav žáků v odděleních i zájmových skupinách je řádně zaznamenáván.

Vychovatelky i vedoucí zájmových útvarů ŠK (jsou jimi učitelé školy) byli zodpovědně připraveni, stanovili přiměřené cíle aktuálním možností žáků (např. hra na flétnu).

Učebny byly účelně upraveny pro individuální vzdělávání i potřeby skupin, využité pomůcky (např. karty se symboly, knihy, výtvarné potřeby, různé typy hudebních nástrojů) vhodně sloužily činnostem.

Organizace aktivit byla promyšlená. Řízeným činnostem předcházela účelná příprava, spontánnímu projevu předcházelo stanovení bezpečnostních pravidel, metodická práce učitelů při individuální výuce hře na dechový nástroj byla příkladná. Zátěž kompenzovala relaxace. Děti měly široký prostor pro seberealizaci, vychovatelky a vedoucí byli koordinátory a poradci ve výchovně-vzdělávacím procesu. Diferenciací činností ve ŠD respektovali zájem jednotlivce o spontánní nebo řízené aktivity (řízené výtvarné práce a psychomotorické hry, individuální hra se stavebnicí, četba).

Děti průběžně získávaly informace o své úspěšnosti. Často byly motivovány pochvalou nebo uznáním kvalitativního posunu v jejich počínání (např. hudební činnosti).

V odděleních ŠD i při individuální práci s žáky (např. při hře na hudební nástroj) panovala příznivá atmosféra, pedagogové a žáci se vzájemně respektovali, byla patrná tolerance dětí k sobě navzájem.

K hodnocení výsledků aktivit docházelo průběžně, někdy adresně, jindy se vztahem ke skupině.

Organizace a průběh výchovně-vzdělávací činnosti ve školní družině a ve školním klubu jsou vynikající.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Údaje ve Zřizovací listině jsou v souladu s Rozhodnutím MŠMT o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina Soukromé ZŠ UNIVERZUM s.r.o. ze dne 28. května 1997 s účinností od 1. září 1997
2. Společenská smlouva firmy UNIVERZUM, s.r.o., ze dne 18. února 1997
3. Výpis z Obchodního rejstříku, vedeného Krajským obchodním soudem v Praze pod oddílem C, vložka 52364; číslo výpisu 6888/98 ze dne 6. dubna 1998
4. Rozhodnutí MŠMT o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č. j. 11 665/99-21 ze dne 16. ledna 1999 s účinností od 1. ledna 1999
5. Výkaz Škol (MŠMT) o základní škole V3-01 k 30. září 2002, výkaz Škol (MŠMT) o základní škole V3-01 k 30. září 2003
6. Povinná dokumentace škol a školských zařízení podle § 38a odst. 1 písm. b)-e), g)-l) zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných

škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů ve školním roce 2002/2003 a 2003/2004

7. Učební plány, vnitřní dokumentace vedení školy, metodických orgánů a jednotlivých učitelů ve školním roce 2003/2004
8. Dokumentace školní družiny – přehledy výchovně-vzdělávací činnosti, zápisové listky, docházkové listy ve školním roce 2003/2004
9. Personální dokumentace pedagogických pracovníků školy – školní rok 2003/2004
10. Výroční zpráva o činnosti základní školy za školní rok 2002/2003
11. Podkladová inspekční dokumentace, hospitační záznamy ČŠI
12. Podklady z projednání závěrů inspekční činnosti ze dne 2. prosince 2003

ZÁVĚR

Úroveň personálních podmínek výchovně-vzdělávací činnosti je dána převahou učitelů s odbornou a pedagogickou způsobilostí, řada z nich si osvojila problematiku práce s žáky se SVP. V této oblasti jim významně napomáhají výchovná poradkyně a školní psycholožka. Kvalita řízení školy je pozitivně ovlivňována promyšleným plánováním a organizováním, motivováním učitelů a podporou jejich zájmu o další vzdělávání. Jednotlivé oblasti jsou vzájemně logicky propojeny, jsou funkční a poskytují prostor pro vytváření zpětné vazby, která vede k postupnému zkvalitňování výchovně-vzdělávacího procesu. Kontrolní mechanismus má ještě určité rezervy.

Škola má velmi omezené prostorové podmínky, na technickém stavu pronajatých budov se začíná projevovat jejich stáří. Materiálně-technické podmínky vzdělávací a výchovné činnosti poskytují základní podporu všem předmětům učebního plánu zvoleného vzdělávacího programu. Prostředí jednotlivých tříd je rozdílné, většinou podnětné a jejich vybavení vcelku uspokojuje potřeby dětí, včetně specifických potřeb individuálně integrovaných žáků. Odborné učebny jsou vybaveny didaktickou technikou i přiměřeným počtem učebních pomůcek, které učitelé pravidelně ve výuce využívají.

Učitelé přípravu na vyučování pojmají tvořivě a důsledně respektují psychohygienické zásady. Při výuce některých předmětů (český jazyk, anglický jazyk, matematika) jsou třídy optimálně děleny na skupiny. Kvalitu výuky zvyšuje časté uplatňování prvků moderního vyučování a individuálního přístupu pedagogů k žákům. Aktivita žáků byla podněcována promyšlenou, různorodou motivací, jejich znalosti měly odpovídající úroveň. Vyučující jim poskytovali dostatek prostoru ke vzájemné spolupráci a komunikaci. Empatie učitelů a pozitivní vztahy mezi učiteli a žáky přispívaly k přívětivé pracovní atmosféře a úspěšnému vyučování. Hodnocení výkonů mělo převážně motivující účinek a důsledně zohledňovalo žáky se SVP.

Dílčí nedostatky výuky spočívaly v aktuální volbě vhodných metod v anglickém jazyce, v dlouhodobém rozplánování učiva dějepisu a v málo vyhovujícím materiálním zázemí části výuky výtvarné výchovy.

Kvalitní je činnost školní družiny. Nabídka volnočasových aktivit v rámci školního klubu je vysoce nadprůměrná.

Ve srovnání s minulou inspekční zprávou se průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce školy zlepšily.

Výrok pro poskytnutí zvýšené dotace soukromým školám:

Pro účely poskytování dotací ve smyslu § 5 odst. 3 písm. c) zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním zařízením a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů, má škola hodnocení České školní inspekce **lepší**.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jana Turečková	J. Turečková v. r.
Členové týmu	PaedDr. Jana Křest'ánová	J. Křest'ánová v. r.
	Mgr. Boris Tvarůžek	B. Tvarůžek v. r.

Další zaměstnanci ČŠI

Ing. Alexandr Stojanov
Ing. Michaela Pěničková
Ing. Karel Bína

V Praze dne 29. ledna 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 4. února 2004

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Miloslava Smolařová, ředitelka školy	M. Smolařová v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního

týmu, tj. Česká školní inspekce, Arabská 683, 160 66 Praha 6. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnoticí stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy MHMP -odbor školství, Praha 9, Učňovská 1	12. 2. 2004	01 2395/03-5157
Mgr. M.Smolařová, 199 00 Praha 9, Rýmařovská 475	12. 2. 2004	01 2395/03-5157
Rada školy: JUDr. J.Smolař, 199 00 Praha 9, Rýmařovská 475	12. 2. 2004	01 2395/03-5157

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.